

de raad van de gemeente Westerkwartier
per mail via griffie@westerkwartier.nl

Team
Communicatie

Kenmerk
1969200958

Datum
9 december 2025

Onderwerp

Stand van zaken participatiebeleid

Geachte leden van de raad,

Op 11 december 2024 stelde uw raad het participatiebeleid 'Samenwerken aan onze samenleving' vast. We streven daarin naar een gestructureerde aanpak van participatie, die de samenwerking tussen inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en de gemeente versterkt. Het participatiebeleid vormt de basis voor hoe de gemeente Westerkwartier in de komende jaren met participatie verder wil gaan.

Het participatiebeleid bevat een implementatieplan voor het jaar 2025, opgedeeld in drie actielijnen. In de raadsvergadering van 24 september 2025 is, met een raadsbrief en een mondelinge update van de portefeuillehouder, inzicht gegeven in de stand van zaken van de implementatie van het beleid. Daarbij is ook aangegeven dat we bij uw raad terug zouden komen met nader inzicht in o.a. de uitvoering van de pilots en de planning richting bredere implementatie. Met deze raadsbrief geven we daar invulling aan.

Stand van zaken

Hieronder geven wij per actielijn kort de belangrijkste wijzigingen weer ten opzichte van de stand van zaken in de vorige raadsbrief. Op een aantal onderdelen zijn werkzaamheden verschoven in de tijd. Dat geldt onder andere voor de uitvoering van de pilots, die een langere aanlooptijd kenden. Ook de uitvoering van de motie 'Evaluatie communicatie en participatie bij maatschappelijk gevoelige projecten' van 29 maart 2025, waarover we op 8 oktober jl. een waardevolle dialoog met uw raad hebben gevoerd, heeft tijd en aandacht van ons gevraagd. De geleerde lessen naar aanleiding van de motie zijn beschreven in de raadsbrief dd. 25 november 2025. Ook als gevolg van de uitvoering van de motie is een aantal onderdelen van het implementatieplan verschoven in de tijd. Voor de volledigheid is in bijlage 1 een gewijzigde

planning bijgevoegd. Deze loopt door tot en met Q2 van 2026, waarbij de rode onderdelen vertraagd zijn, en er met groen aangegeven wordt wanneer deze wel gerealiseerd worden.

Actielijn 1: Uitwerken en door-ontwikkelen van beleid naar implementatie

We werken doorlopend aan de verdere uitwerking van het beleid en de vertaling naar concrete werkprocessen. We bouwen kennis op over participatie in onze organisatie en vullen dit waar nodig aan met gerichte trainingen. Uiteindelijk willen we toewerken naar een soort 'toolbox' voor collega's, waaruit zij kunnen putten op het moment dat zij participatieprocessen organiseren. Dit ook ter voorbereiding op de aankomende wettelijke verplichtingen rondom participatie. Voor het onderzoeken van mogelijkheden van participatieplatformen sluiten we aan bij de verkenning van de werkgroep digitale participatie onder leiding van de provincie Groningen. Enkele activiteiten onder actielijn 1 kennen een doorloop naar Q1 en Q2 van 2026.

Actielijn 2: Uitvoering 3-5 projecten met stappenplan participatie

Op dit moment werken we in drie concrete projecten met het stappenplan participatie. Dat betreft het omgevingsprogramma Oostergast Oost, de Gebiedstransformatie Zuidelijk Westerkwartier en de derde ronde van de Woonplannen. Deze drie projecten zijn inmiddels van start en de eerste participatiemomenten zijn geweest. Een goede voorbereiding hiervan vraagt in dit soort trajecten, waar vaak ook externe partijen bij betrokken zijn, om een tijdsinvestering vooraf. We leren hier veel van. En we zien dat er in de voorbereidende fase van steeds meer projecten al vroegtijdig nagedacht wordt over doelen, werkwijze en uitvoering van participatieprocessen. We willen deze projecten en de participatietrajecten zorgvuldig uitvoeren en dat vraagt tijd en aandacht. Daarom kennen de activiteiten onder actielijn 2 een doorloop naar Q1 en Q2 2026.

Actielijn 3: Werken aan borging en gemeente-brede implementatie

De participatieparagraaf in college- en raadsvoorstellen is met de invoering van de nieuwe formats geborgd. De advisering over gemeente-brede implementatie, borging en inbedding volgt aan het einde van Q2 van 2026, zodat we daarin de ervaringen vanuit de projecten uit actielijn 2 kunnen meenemen. Daarnaast wordt er op dit moment hard gewerkt aan de participatieverordening. Wij verwachten deze in het raadsoverleg van 14 januari 2026 en daaropvolgend in de raadsvergadering van 28 januari 2026 aan uw raad voor te leggen.

Noordelijke Leergemeenschap Participatie

Met plezier kunnen we met uw raad delen dat de ingediende aanvraag positief is beoordeeld door de deskundigencommissie. Op korte termijn mogen we de beschikking verwachten van het SNN. Dat betekent dat we vanaf 2026 uitvoering gaan geven aan dit project, dat gefinancierd wordt vanuit het Just Transition Fund (JTF). De Noordelijke Leergemeenschap Participatie heeft als doelstelling om te bouwen aan een lerende regio. Dit gebeurt door het opzetten van een leergemeenschap waarin onderwijs, overheid, bedrijfsleven en inwoners samen investeren in het ontwikkelen en toepassen van effectieve participatiepraktijken. Naast onze gemeente zijn ook diverse andere noordelijke gemeenten en provincies onderdeel van het consortium.

Tot slot

We zien gezamenlijk met uw raad het belang van participatie en van het zorgvuldig uitvoeren van participatieprocessen. In deze brief hebben we nader inzicht gegeven in de voortgang daarvan en in de planning van de komende periode. In Q2 van 2026 komen we bij uw raad terug met advies over gemeente-brede implementatie en borging.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Westerkwartier,

A. van der Tuuk, burgemeester
R. Kleijnen, secretaris